

Atletizm Branşı İle İlgili Lisansüstü Tezlere Yönelik Bir İçerik Analizi

For Graduate Theses Related to Athletics Branch a Content Analysis

*Osman Satı Coşkuntürk¹

¹Ankara Üniversitesi, Ankara, TÜRKİYE / coskunturk@ankara.edu.tr / 0000-0001-8668-26282

* Corresponding author

Abstract: The aim of this study is to examine postgraduate thesis studies related to the field of Athletics in terms of various variables and provide guiding information to researchers regarding thesis and abstract writing. This study is significant in terms of analyzing the theses conducted in the field of Athletics and demonstrating the general state of postgraduate thesis abstracts in this field. According to the data obtained from the National Thesis Center of the Higher Education Council Presidency, a total of 61 studies were identified. Compared to studies in other disciplines, athletics appears to be lagging behind in terms of research frequency and quantity. For example, studies in disciplines such as Taekwondo (n=140), Gymnastics (n=105), Cycling (n=182), Swimming (n=281), Boxing (n=147), Karate (n=118), Wrestling (n=311), Tennis (n=274), Basketball (592), Football (n=1813), Volleyball (393), Handball (n=198), Skiing (n=111), and so on have surpassed the number of studies conducted in athletics. In this regard, it is necessary to encourage an increase in the frequency and quantity of doctoral and master's studies on athletics, which constitute the foundation of sports disciplines. It is expected that the results and findings obtained through such studies, along with guidance provided through directing and supervising the research process, will contribute to researchers, educators, and academics in the field of athletics. It is believed that paying more attention to the research methodology section and closely monitoring the process by academic advisors will increase the contribution to the field. Through content analysis of the theses, it was observed that some studies lacked sufficient analysis methods and had few keywords in their abstract sections. The information provided in the abstract is important for researchers and academics. It is expected that the information provided in the abstract will guide future studies. Having knowledge about the research topics, methods, and data analysis methods used in athletics research from the past to the present is crucial for future researchers in the field. Therefore, conducting similar studies frequently to determine the state of athletics research in Turkey or worldwide is highly beneficial.

Keywords: Athletics, long jump, shot put, high jump content analysis.

Özet: Bu çalışmanın amacı Atletizm branşı alanında hazırlanan Lisansüstü tez çalışmalarının çeşitli değişkenler açısından incelemek ve araştırmacılara tez ve özet yazımında belirli ölçütleri hatırlatarak yol gösterici bilgiler sunmaktır. Bu çalışma, Atletizm branşı ile ilgili hazırlanan Lisansüstü tez çalışmalarında yapılan tezlerin analiz edilerek bu alandaki lisansüstü tez özetlerinin genel durumunu göstermesi açısından önem arz etmektedir. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezinde yer alan çalışmalardan elde edilen verilere göre toplam yapılan çalışmanın 61 taneyle sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Atletizm, diğer branşlarda yer alan çalışmalarla kıyaslandığında; Taekwondo(n=140), Cimnastik (n=105), Bisiklet (n=182), Yüzme (n=281), Boks (n=147), Karate (n=118), Güreş (n=311), Tenis (n=274), Basketbol (592), Futbol (n=1813), Voleybol (393), Hentbol (n=198), Kayak (n=111) vb gibi branşlarda yapılan çalışmaların gerisinde kalmış görünmektedir. Bu doğrultuda, spor disiplinlerinin temelini oluşturan atletizm konusunda yapılacak doktora ve yüksek lisans çalışmalarının araştırma sıklığının ve sayısının artırılmasının teşvik edilmesinin gerektiği ve yapılacak çalışmaların sıklığının artması yönünde yapılacak yönlendirmelerle elde edilecek sonuç ve bulguların atletizm alanında çalışma yapacak araştırmacılara, eğitimcilerine ve akademisyenlere rehberlik etmesi beklenmektedir. Yapılacak Tezlerin araştırma metodolojisi bölümüne daha fazla özen gösterilmesi ve akademik danışmanların süreci yakından takip etmeleri ile alana sağlanan katkının artacağı düşünülmektedir. Tezlerde yapılan içerik incelemesi sonucunda bazı çalışmaların özet kısmında, analiz yöntemlerinin eksik olduğu, anahtar kelimelerin az olduğu tespit edilmiştir. Özet kısmında verilen bilgilerin araştırmacılar ve akademisyenler için önemli olmaktadır. Özette verilen bilgilerin gelecekte yapılacak çalışmalara yol gösterici olması beklenmektedir. Atletizm alanında geçmişten günümüze kullanılan araştırma konuları, yöntemler ve veri analiz yöntemlerinin bilinmesi sonraki çalışma yapacak araştırmacılar için büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, Türkiye veya dünya genelinde atletizm alanındaki araştırmalarının durumunu belirlemek amacıyla benzer çalışmaların sıklıkla gerçekleştirilmesi oldukça yararlı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Atletizm, uzun atlama, gülle atma, yüksek atlama, içerik analizi, spor bilimleri

Received: 10.05.2023 / Accepted: 20.07.2023 / Published: 30.07.2023

<https://doi.org/10.22282/tojras.1295048>

Citation: Coşkuntürk, O.S. (2023). Atletizm branşı ile ilgili lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi. *The Online Journal of Recreation and Sports (TOJRAS)*, 12(3), 467-477.

GİRİŞ

Atletizm sözcüğünün kökü, eski Yunancada yarışma, başarı, armağan, savaş, kavgaya anlamlarına gelen 'Athlos' sözcüğüdür. Literatürde koşma, atma, zıplama ve çoklu yarışma disiplinlerini içeren L'ATLETISME kelimesinde kullanılan atletizm kavramıdır. Yunanca kaynaklarda "athletes" diye yazılan bu kelime, "bir ödül karşılığında yarışan bir kişi" olarak anlandırılmaktaydı. Koşu, yürüyüş, atlama ve fırlatma gibi insanın en temel doğal hareketlerinden doğan atletizm, antik vücut kültürünün ve olimpiyatların en önemli kısmını oluşturmaktadır (Yapıcı & Ersoy, 2015).

Ünlü Çin düşünürü Konfüçyüs'ün altı sanatından ilkinin atletizm olduğu, bunu müziğin, matematiğin, güzel yazının, eskrimin ve araba kullanmanın takip ettiği bilinmektedir (Demirci, 2013). Atıklık, çeviklik, kuvvet gibi beden yeteneklerini geliştirme esasına dayanan ve koşu, atma, atlama hareketleriyle yapılan, çeşitli dallarda tek başına icra

edilen vücut çalışmalarına atletizm denilmektedir (Kuş, 2000).

Atletizm insanoğluna yeteneklerinin en son sınırını gösteren, her defasında artık daha ilerisine ulaşamaz denilen, sınırların bir kez daha zorlandığı, zaman zaman da aşıldığı bir meydan okumadır (Özukan, 2003).

Atletizmin tanımlarda geçen fiziksel gelişim ile birlikte zihinsel ve sosyal gelişime de katkı sağladığı araştırmalarda görülmektedir. Atletizmde organizmaya fizyolojik yük kadar psikolojik yük de çok fazla etki etmektedir (Akgün, 1989). Atlet sadece kendiyile değil, diğer kişilerle de yarışmaktadır. Bununla birlikte gerek antrenmanlardaki alıştırmaların uygulanmasını gerekse yarışmalardaki teknik, taktik gibi sportif becerileri ortaya çıkarmayı, cesaret, sabır, hoşgörü, yardım etme, disiplin, doğruluk gibi özelliklerin kazanılmasını sağlamaktadır. Bu çok yönlü yapıdan dolayı

atletizm spor dalları içinde ve toplum eğitiminde temel spor dalı olarak kabul edilmektedir (İşler, 1985).

Aletizm denildiğinde akıllara her ne kadar ilk önce koşular gelse de atletizm içinde birçok alt dalı barındıran bir spor dalıdır. Atletizmin alt dalları genel olarak ‘Koşmalar, Atmalar, Atlamalar ve Yürüyüş’tür. Bunların yanı sıra Çoklu Branşlar, Kır Koşuları (Kros), Dağ ve Yamaç Koşuları da bulunmakta olup, bu dallar da kendi içinde kategorilere ayrılmaktadır;

Modern olimpiyatların çekirdeği olan atletizm, temel sporun ön saflarında yer almaktadır. Atletizm, dolaşım ve solunum sistemlerinin fizyolojik özelliklerinin genel verimliliğini artırır. Aynı zamanda kuvvet, hız, dayanıklılık, hareketlilik ve beceri gibi motor özelliklerinin geliştirilmesinde önemli bir rol oynar. Farklı özellikler için disiplin zenginliği, atletizmin Olimpiyatlarda ön plana çıkmasını sağlamaktadır. 1896-2000 yılları arasında düzenlenen Olimpiyat Oyunlarında atletizm dalı incelendiğinde, 20. yüzyılın gelişim teknolojisiyle analiz edildiğinde, olimpiyatların en önemli kısmının atletizm olduğu görülmektedir. İçinde Yüzyıl evriminden geçen olimpiyatların varlığını daha açık bir şekilde ortaya koyan, atletizmin düzenliliğinin, doğallığının ve güzelliğinin ulaşamadığı sporcular tarafından hedeflenen en büyük zirvenin hiçbir bireysel spor olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır (Biçer, 2009).

Bagımsız nitel ve nicel araştırmaların gözden geçirilmesi yoluyla betimsel içerik analizi, belirli bir disiplinde çalışmayı planlayan araştırmacı adayları için önceki çalışmaların genel eğilimleri hakkında bilgi sağlar (Selcuk, Palancı, Kandemir, Dundar, 2014). Ancak, bu tür analizlerde incelenen çalışmaların sayısı fazla olduğu için derinlemesine yorum yapmak ve sonuçları sentezlemek güç olabilmektedir (Calık & Sözbilir, 2014).

Eğitim araştırmalarının gelişimini takip etmek isteyen öğretmen ve araştırmacıların, iş yükü ve yayınlanmış çalışmalara erişim gibi engellerle karşılaşmalar bile bilgilendirilmesi gerekliliği vurgulanmaktadır. Ayrıca, betimsel içerik analizi çalışmalarının araştırmacılara, uygulayıcılara, politika yapıcılara ve kurumlara talep edilen çıktılar anlamada rehberlik edebileceği belirtilmektedir (Calık & Sözbilir, 2014).

Bu bağlamda, mevcut eğitim teorilerinin işlevselliğini geliştirmek ve kavramsal bir bakış açısı kazandırmak önem arz etmektedir. Betimsel içerik analizi, araştırmacı adaylarının ve diğer ilgili paydaşların eğitim alanındaki gelişmeleri daha iyi anlamalarına ve uygulamalarını daha etkili bir şekilde yönlendirmelerine yardımcı olabilir.

Üniversitelerin ve lisansüstü eğitim programlarının artışı ile lisansüstü tezlerin sayısında bir artış görülmektedir. Lisansüstü tezler birçok alana yönelik bilimsel bilgiyi içermektedir. Bu sebeple özel sektör ya da akademik yaşamına katkı sağlamak isteyen araştırmacılar, lisansüstü tezlerden faydalanmaktadır (İnce, Gül & Bozyiğit, 2017). Lisansüstü eğitimin nitelikli olarak devamını sağlamak bilimsel bilginin okuyucuya hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmasını sağlayacaktır. Bu hedef doğrultusunda bilimsel çalışmalarda özetin dil, içerik ve kapsam bakımından tam olarak yazılması, çalışmanın tanıtılmasında önem arz etmektedir. Yazılan özletin tezi tanıtıcı olması, sahip olması

gereken özelliklerden biridir. Çünkü internet üzerinden yapılan tez tarama işleminde ilk olarak tezin özeti ile karşı karşıya kalınır. Bu nedenle okuyucunun çalışmanın ilk olarak özet kısmı ile muhatap olması, özet kısmının son derece titiz bir şekilde ele alınmasını mecbur kılmaktadır. Özete ilk bakıldığı esnada çalışmanın amacı, önemi, yöntemi, veri toplama ve veri analiz şekilleri, örnekleme, bulguları ve sonucu görülebilmelidir (Sevim ve Özdemir-Eren, 2012).

Bu çalışma, Atletizm branşı ile ilgili hazırlanan Lisansüstü tez çalışmalarında yapılan tezlerin analiz ederek bu alandaki lisansüstü tez özetlerinin genel durumunu göstermesi açısından önem arz etmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Nitel araştırmalarda veriler, gözlem, görüşme ve dokümanlar aracılığıyla toplanır (Berg & Lune, 2015). Toplanan bu verilerin analizinde betimsel içerik analizi tekniği tercih edilmiştir, ancak söylem analizi ve doküman analizi gibi diğer teknikler de nitel araştırmalarda kullanılabilir (Yıldırım & Şimşek, 2016).

İçerik analizleri, araştırma bilgilerinin yayılmasında ve daha fazla araştırma, politika, uygulama ve kamu algısının şekillenmesinde önemli bir rol oynayan araştırma sentezleridir (Suri & Clarke, 2009). İçerik analizi genellikle üç alt başlık altında toplanabilir: meta-analiz, meta-sentez (tematik içerik analizi) ve betimsel içerik analizi (Calık & Sözbilir, 2014).

Araştırma sorularının belirlenmesi içerik çözümlemesinin ilk adımını oluşturur ve amaçsız uygulamaların önüne geçebilmek için önemlidir. Bu nedenle, analizin yapılma amacı açık bir şekilde belirtilmeli ve temel düzeyde bir literatür taraması yapılmalıdır (Balcı & Bekiroğlu, 2012, 277). Literatür taraması, daha önce yapılan araştırmaların incelenmesini sağlar ve araştırma probleminin belirlenmesine yardımcı olur. Araştırma sorusu bu şekilde belirlenir ve araştırmacı, neyin araştırılmaya değer olduğuna ve ilgi çekici ve anlamlı hangi soruların olduğuna karar verir. Önemli olan, araştırmacının varsayımlarını dayandırdığı kuramsal düşünceleri açık bir şekilde ifade etmesidir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, “Atletizm” branşı ile ilgili yayımlanmış olan lisansüstü tezlerin içerik analizini çeşitli ölçütler dâhilinde yaparak konu ile ilgili gerçekleştirilen çalışmaların genel özelliklerini ve araştırma eğilimlerini ortaya koymaktır. İçerik analizi tekniğinin tercih edildiği bu çalışma kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Ulusal Tez Merkezi veri tabanına kayıtlı ulusal lisansüstü tezlere erişim sağlanmıştır.

Araştırma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu araştırma kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanı arama motoruna “Atletizm” anahtar kelimeleri sorgulatılarak yayımlanmış ulusal, lisansüstü, doktora ve Yüksek Lisans tezleri oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanı arama motoruna “Atletizm” anahtar kelimesi sorgulatılarak yayımlanmış ulusal lisansüstü teze erişim sağlanacaktır. Erişime açık olmayan bir yüksek lisans tezi ise araştırma kapsamında değerlendirilmeye alınmayacaktır. Tezler; tez türü, yayım yılı, yayımlandığı üniversite, kullanılan araştırma yöntemi, deseni, atletizm ile ilişkilendirilen kavramlar şeklinde belirlenen ölçütler dâhilinde incelenecektir.

Verilerin Analizi

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde 1989-2023 yılları arasında “Atletizm” alanında yapılmış tezlerin incelenerek alandaki lisansüstü eğitime yönelik araştırma eğilimlerinin belirlenmesi amacıyla toplam yüksek lisans 48 ve doktora tezi 13 olmak üzere toplam 61 çalışma içerik analizine tabi tutulmuştur. Yıllara göre yapılan tez sayılarına ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. 1989-2023 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı

Yıllar	f	%
1989	1	1,64
1991	3	4,92
1992	2	3,28
1996	2	3,28
1997	1	1,64
1998	2	3,28
1999	1	1,64
2000	2	3,28
2002	2	3,28
2003	1	1,64
2004	1	1,64
2005	3	4,92
2006	3	4,92
2007	3	4,92
2009	5	8,20
2010	1	1,64
2011	1	1,64
2012	1	1,64
2013	1	1,64
2014	2	3,28
2015	1	1,64
2016	2	3,28
2017	4	6,56
2018	3	4,92
2019	6	9,84
2020	1	1,64
2021	3	4,92
2022	2	3,28
2023	1	1,64
Toplam	61	100,00

Tablo 1’de 1989-2023 yılları arasında atletizm alanında yapılan lisansüstü çalışmalara ilişkin bilgilerin taranması sonucunda edinilen tez sayılarının yıllara göre genel dağılımı verilmiştir. Tablo 1’deki veriler incelendiğinde en çok lisansüstü çalışmaların 2019_(n=6, % 9,84) (% 9,84), 2009_(n=5, % 8,20) ve 2017_(n=4, % 6,56) yıllarında yapılmıştır. Diğer yıllarda yıl bazında daha az sayıda çalışma bulunmaktadır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanında kayıtlı toplam 61 tez bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo 2. 1992-2022 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı

	Doktora	
	<i>f</i>	%
1992	2	15,38
1996	1	7,69
1998	1	7,69
1999	1	7,69
2006	1	7,69
2007	1	7,69
2009	2	15,38
2010	1	7,69
2017	1	7,69
2021	1	7,69
2022	1	7,69
Toplam	13	100,00

Tablo 2’de 1992-2022 yılları arasında atletizm alanından yapılan doktora çalışmalarına ilişkin bilgilerin taranması sonucunda edinilen tez sayılarının yıllara göre dağılımı verilmiştir. Tablo 2’de yer alan veriler incelendiğinde en çok doktora çalışmaların 1992_(n=2, % 15,38) ve 2009_(n=2, % 15,38) yıllarında yapıldığı görülmektedir. Diğer yıllarda Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanında kayıtlı bulunan birer çalışma olmak üzere toplam 13 çalışma bulunmaktadır.

Tablo 3. 1989-2023 yılları arasında yapılmış Yüksek Lisans Ttezlerinin yıllara göre dağılımı

Yıllar	Yüksek Lisans	
	<i>f</i>	%
1989	1	2,08
1991	3	6,25
1996	1	2,08
1997	1	2,08
1998	1	2,08
2000	2	4,17
2002	2	4,17
2003	1	2,08
2004	1	2,08
2005	3	6,25
2006	2	4,17
2007	2	4,17
2009	3	6,25
2011	1	2,08
2012	1	2,08
2013	1	2,08
2014	2	4,17
2015	1	2,08
2016	2	4,17
2017	3	6,25
2018	3	6,25
2019	6	12,50
2020	1	2,08
2021	2	4,17
2022	1	2,08
2023	1	2,08
Toplam	48	100,00

Tablo 3’de 1989-2023 yılları arasında atletizm alanında yapılan yüksek lisans tez çalışmalarına ilişkin bilgilerin taranması sonucunda edinilen tez sayılarının yıllara göre dağılımı verilmiştir. Tablo 3’de yer alan veriler incelendiğinde en çok yüksek lisans tez çalışmasının 2019_(n=6, % 12,50) yılında, ilk çalışmanın 1989_(n=1, % 2,08), tamamlanmış son çalışma 2023_(n=1, % 2,08) gerçekleştirilmiştir.

Tablo 4. 1989-2023 yılları arasında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının türlere göre dağılımı.

Yayın Türü		
	<i>f</i>	%
Yüksek Lisans	48	78,69
Doktora	13	21,31
Toplam	61	100

Tablo 4’de Atletizm alanında yapılan yüksek lisans ve doktora çalışmalarına ilişkin bilgilerin taranması sonucunda edinilen verilere yer verilmiş ve 1989-2023 yıllarında yapılmış tezlerin 48’i (% 78,69) yüksek lisans ve 13’ü (% 21,31) doktora tez çalışmalarından oluşmaktadır.

Tablo 5. 1989-2023 yılları arasında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının yayın diline göre dağılımı.

Yayın Dili	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
İngilizce	1	2,08			1	1,64
Türkçe	47	97,92	13	100	60	98,36
Toplam	48	100	13	100	61	100,00

Tablo 5’te 1989-2023 yıllarında yapılmış tezlerin yüksek lisans tezlerinin; 1’i (%2,08) İngilizce, 47’si (%97,92) Türkçe, Doktora Tez çalışmalarının tamamı ise Türkçe, 13’ü (%100) olmak üzere toplam incelenen tezlerin 60’ı (% 98,36) Türkçe, 1’i (% 1,64) İngilizce’dir.

Tablo 6. 1989-2023 yılları arasında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımı.

Üniversiteler	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Azrı İbrahim Cecen Üniversitesi	2	4,17			2	3,28
Aksaray Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Amasya Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Ankara Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Bartın Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Bayburt Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Celâl Bayar Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Dokuz Eylül Üniversitesi			1	7,69	1	1,64
Dumlupınar Üniversitesi	4	8,33			4	6,56
Düzce Üniversitesi			1	7,69	1	1,64
Ege Üniversitesi	3	6,25	1	7,69	4	6,56
Erciyes Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Gazi Üniversitesi	6	12,50	3	23,08	9	14,75
Hacettepe Üniversitesi	1	2,08	1	7,69	2	3,28
Haliç Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Hitit Üniversitesi			2	15,38	2	3,28
İnönü Üniversitesi	2	4,17			2	3,28
İstanbul Okan Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	2	4,17			2	3,28
Kocaeli Üniversitesi			1	7,69	1	1,64
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Marmara Üniversitesi	5	10,42	1	7,69	6	9,84
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Niğde Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Sakarya Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Selçuk Üniversitesi	5	10,42			5	8,20
Süleyman Demirel Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Trakya Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Uludağ Üniversitesi			2	15,38	2	3,28
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	2,08			1	1,64
Toplam	48	100	13	100	61	100

Tablo 6 incelendiğinde yüksek lisans 6 (%12,50) ve doktora 3 (%23,08) olmak üzere Toplam 9(%14,75) olarak en çok çalışmanın Gazi Üniversitesi_(n=9) yüksek lisans 5 (%10,42) ve doktora 1 (%7,69) olmak üzere toplam 6(%9,84) Marmara Üniversitesi_(n=6) ve yüksek lisans 5 (%10,42) olmak üzere toplam 5(%8,20) Selçuk Üniversitesi_(n=5)’nde gerçekleştirilmiştir.

Tablo 7. 1989-2023 yılları arasında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının danışman ünvan türlerine göre dağılımı.

Danışman Ünvan	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Prof. Dr.	12	25,00	5	38,46	17	27,87
Doç. Dr.	18	37,50	5	38,46	23	37,70
Yrd. Doç. Dr.	13	27,08	3	23,08	16	26,23
Dr. Öğr. Üyesi	5	10,42			5	8,20
Toplam	48	100	13	100	61	100

Tablo 7’de 1989-2023 yıllarında yapılmış yüksek lisans tezlerinin danışman ünvan türlerine göre dağılımı Prof. Dr. (n=12, %25,00), Doç. Dr. (n=18, %37,50), Yrd. Doç. Dr. (n=13, %27,08), Dr. Öğr. Üyesi (n=5, %10,42), doktora tezlerinin danışman ünvan

türlerine göre dağılımı Prof. Dr. (n=5, %38,46), Doç. Dr. (n=5, %38,46), Yrd. Doç. Dr. (n=3, %23,08)'dir. Tüm çalışmalara göre dağılım ise Prof. Dr. (n=17, %27,87), Doç. Dr. (n=23, %37,40), Yrd. Doç. Dr. (n=16, %26,23) ve Dr. Öğr. Üyesi (n=5, %8,20)'dir.

Tablo 8: 1989-2023 yılları arasında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının araştırmacı cinsiyet değişkenine göre dağılımı.

Cinsiyet	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kadın	10	20,83	4	30,77	14	22,95
Erkek	38	79,17	9	69,23	47	77,05
Toplam	48	100,00	13	100,00	61	100,00

Tablo 8'de 1981-2023 yıllarında yapılmış yüksek lisans tezlerinin araştırmacı cinsiyet değişkenine göre dağılımı Kadın (n=10, %20,83), Erkek (n=38, %79,17), Doktora Tezlerinin araştırmacı cinsiyet değişkenine göre dağılımı (n=4, %30,77), Erkek (n=9, %69,23), lisansüstü yayınların toplamı Kadın (n=14, %22,95), Erkek (n=47, %77,05)'dir.

Tablo 9: 1989-2023 yılları arasında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının danışman cinsiyet değişkenine göre dağılımı.

Cinsiyet	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kadın	9	18,75	3	23,08	12	19,67
Erkek	39	81,25	10	76,92	49	80,33
Toplam	48	100	13	100	61	100

Tablo 9'da 1981-2023 yıllarında yapılmış yüksek lisans tezlerinin danışman cinsiyet değişkenine göre dağılımı Kadın (n=9, %18,75), Erkek (n=39, %81,25), doktora Tezlerinin araştırmacı cinsiyet değişkenine göre dağılımı Kadın(n=3, %23,08), Erkek (n=10, %76,92), lisansüstü yayınların toplamı kadın (n=12, %19,67), Erkek(n=49, %80,33)'dir.

Tablo 10: 1992-2022 yılları arasında atletizm üzerine yapılmış doktora çalışmalarına ilişkin bilgiler.

Araştırma	Veri Toplama Aracı	Örneklem	Kelimeler	ÖSS	BSS	SS	Sonuç	
Yurdadön (2021)	Çoklu Zeka Ölçeği" ve "İletişim Becerileri Envanteri	Turkcell Atletizm Süper Ligi 1. Kademe sporcuları 179 kişi, Spor Toto Atletizm 1.Lig sporcuları 163 kişi, spor yapmayan bireyler 375 kişi olmak üzere 18-35 yaş arası toplam 717 kişi katılmıştır.	İletişim Becerileri, Çoklu Zeka, Elit Düzey Atletizm Sporucusu.	3	269	11	99	Yapılan bu çalışma sonucunda; kadınların erkeklerle, sedanter ve 1. Lig sporcularının süper lig sporcularına, yaşı, eğitim seviyesi, aylık geliri yüksek olanların düşük olanlara, çalışanların çalışmayanlara oranla iletişim becerilerinin daha yüksek olduğu, bireylerin zekâ puanları arttıkça iletişim beceri puanlarının azaldığı, sedanter bireylerin bedensel zekâ puan ortalamasının sporculara göre çok yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.
Eftek (2021)	"Kişisel Bilgi Formu", "Algılanan Stres Ölçeği", "Rathus Atılganlık Envanteri" ve "Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği"	Türkiye'nin çeşitli şehirlerinde yaşayan 17-34 yaş arasındaki bireyler; örneklemini ise rastgele örneklem yöntemiyle seçilmiş 1254 kişi oluşturmuştur.	Algılanan stres, Atılganlık, Atletizm, Spor, Sportmenlik	5	247	8	300	Araştırmada elde edilen sonuca göre atletizm; düşük algılanan stres düzeyine ve yüksek atılganlık ve sportmenlik düzeyine sahip olmada etkilidir. Atletizmde yaşı küçük olanlar daha stresli, daha atılgan ve rakiplerine daha saygılıdır. Atletizm yaparak geçirilen süre arttıkça daha az stres yaşanmakta, daha atılgan davranılmakta, kurallara ve yönetime ve rakibe daha saygılı olunmaktadır. Ayrıca atletizm sporcuları spor yapmayanlara göre anlamlı şekilde daha atılgan; mücadele sporları sporcularına, diğer branşların sporcularına ve hiç spor yapmayanlara göre anlamlı şekilde daha sportmen oldukları sonucuna varılmıştır.
Karaç (2017)	Spora Katılım Güdüsü Ölçeği (Participation Motivation Questionnaire) (PMQ), Başarı Algısı Envanteri- Çocuk Versiyonu (The Children's Version of The Perception of Success Questionnaire-POSQ-Ch)	Araştırmanın evrenini, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında kayıtlı olan 15 Sporcu Eğitim Merkezindeki atletizm branşındaki 245 kadın ve erkek öğrenci-sporcu oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise atletizm branşında 15 Sporcu Eğitim Merkezinde eğitim gören ve müsabakalara	Spora Katılım Güdüsü, Atletizm, Sporcu, Cinsiyet, Başarı	5	280	13	88	Sonuç olarak, kadın sporcuların görevde ustalığı gösterdiklerinde, yeni bir beceri öğrendiklerinde ve fazla çaba gösterdiklerinde erkek sporculara göre performanslarından daha fazla memnun oldukları söylenebilir. Bununla birlikte, yatılı statüsündeki sporcuların gündüzlü statüsündeki sporculara göre beceri öğrenimine, beceri gelişimine, sıkı çalışmaya ve benlik gelişimine daha fazla önem verdikleri sonucuna varılmıştır.

Ertürk (2010)	Araştırmaya katılan öğrencilerin biyokimya ve tam kan analizi ölçümleri yapılmıştır. Öğrencilerin bazı antropometrik ölçümleri (boy, kilo, bel-kalçaoranı) alınmış, biyo-elektiriksel empedans yöntemi ve kaliper ile toplam 3 bölgeden deri kıvrım kalınlığı ölçülerek, vücut bileşimleri tayin edilmiştir. Öğrencilerden beslenme bilgi, tutum ve alışkanlıklarını ölçmeye yönelik bir anket doldurmaları ve bir günlük besin kaydı tutmaları istenmiştir.	18-22 yaş grubu, atletizm ile uğraşan erkek öğrenci Çalışma grubu, 3 branşta (atma ve atlamalar, kısa-orta mesafe koşuları, uzun mesafe ve dayanıklılık koşuları) yarışan toplam 45 kişidir	Spor, beslenme, vücut bileşimi, hemoglobin	5	220	23	136	Atma ve atlama gurubundaki öğrencilerin (boy ort. 180.6 cm, vücut ağırlığı ortalaması 75.5 kg), uzun mesafe ve maraton koşucularına göre (boy ort. 177.9 cm, vücut ağırlığı ortalaması 69.7 kg) daha ağır ve daha uzun olduğu, yağ yüzdeleri arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir (1. grup %9.5, 2. grup %5.8, $p < 0.05$). Öğrencilerin genel olarak enerji ve besin öğeleri tüketimi önerilen RDA değerlerinin üzerinde olmasına rağmen, beslenme ile ilgili bilgi, tutum ve alışkanlıklarında bazı yanlışlar satanmıştır. Uzun mesafe ve dayanıklılık koşucularının hemoglobin düzeylerinin (13.0 ± 1.6 g/dl), kısa-orta mesafe koşucularına göre (15.5 ± 4.4) anlamlı derecede düşük olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). Bu durumun geçici spor anemisi olabileceği düşünülmüştür. Atma ve atlama branşında, diyetle tüketilen protein miktarı ve zirve güç relatif değerleri arasında, kısa-orta mesafe koşucularında hemoglobin düzeyi ve ortalama güç arasında, uzun mesafe ve dayanıklılık koşucularında diyetle tüketilen karbonhidrat miktarı ve bir dayanıklılık parametresi Vo2 max arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$). Bütün bu veriler ışığında diyet bileşenleri ve hemoglobin düzeylerinin, performans üzerinde etkili olduğu sonucu çıkarılmıştır.
Haslofça (2009)	DENEYSEL	Kız (n=338) ve erkek (n=357) toplam 695 öğrenci, 'Çocuk Atletizmi' uygulamalarında (katılımcı grup) kız (n=94) ve erkek (n=82) toplam 176 öğrenci ve kontrol grubunda kız (n=45) ve erkek (n=43) toplam 88 öğrenci.	Çocuk Atletizmi, Motivasyonel İklim, Hedef Yönelimler, Tutum	4	254	17	128	Uygulanmakta olan rutin Beden Eğitimi derslerinin orta düzeyin üzerinde 'Öğrenme Eğilimli İklim' çevresi oluşturduğu, aynı düzeyde 'Görev Yönelimi'ne neden olduğu ve Beden Eğitimi derslerine karşı olumlu tutumu orta düzeyin üzerinde sağladığı belirlendi. 'Çocuk Atletizmi' uygulamalarına katılan çocuklarda ise uygulama sonunda; 'Öğrenme Eğilimli İklim' algısı geliştiği ve buna bağlı olarak görev yöneliminin yüksek düzeye ulaştığı görüldü. Görev yönelimindeki gelişime paralel olarak; Beden Eğitimi karşı olumlu tutumun tüm faktörlerinde, uygulama öncesinde orta düzeyin biraz üzerinde bulunan değerlerin uygulama sonrasında yüksek düzeyin üzerine çıktığı belirlendi. Sonuç olarak en az altı hafta süreyle uygulanan 'Çocuk Atletizmi' programının, bu faktörlere yönelik değerlerin olumlu biçimde geliştirilmesinde oldukça etkili bir araç olduğu sonucuna varılmıştır.
Orhan (2009)	DENEYSEL	Araştırmaya Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarından 56 kız öğrenci deney grubu (9 yaş), 50 kız öğrenci (9 yaş) kontrol grubu olmak üzere toplam 106 kişi gönüllü.	Uzun süreli çalışma, kız öğrenciler, atletizm	3	638	15	133	Bütün bu testler arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.01$ - $p < 0.05$). Çalışma sonucunda deney ve kontrol grubu arasında menarş yaşları farklılık göstermektedir ($p < 0.05$). Egzersiz yapan deney grubunun çoğunluğu menarş dönemine girmezken, egzersiz yapmayan kontrol grubunun çoğu menarş dönemine girmiştir. Bulgular incelendiğinde; üç yıl boyunca ölçülen parametrelerde deney ve kontrol grubunun büyüme çağında olması sebebiyle her iki grupta da gelişme gözlenmiştir. Ölçülen parametrelerde deney grubundaki gelişmenin kontrol grubuna oranla daha fazla olması, büyümenin etkisinin yanı sıra egzersizin etkisi ile açıklanmıştır.
Pekel (2007)	DENEYSEL	Ankara'daki 11 ilköğretim okulunda eğitim gören 10-12 yaş grubunda olan 4-5-6 ncı sınıf öğrencilerden yaklaşık %2'si araştırma grubunu oluşturmuştur. Testler farklı sosyo-ekonomik bölgelerden hem devlet hem de özel okullardan öğrencilere uygulanmıştır. Yapılan testler sonucu teste tabi tutulmuş toplam 5.346 çocuktan; kriterlere uyan ve tüm testlere katılım gösteren toplam 4.080 çocuk değerlendirilmeye alınmıştır.	Yetenek Seçimi, adolesan, normlandırma, atletizm	4	297	17	125	Ölçüm sonuçlarının aritmetik ortalaması (X), standart sapması (SS) ve %1, 10, 25'lik değerleri tespit edilmiştir. Bu alanda yapılan özellikle ön testlerin çoğunun basit saha testlerinden oluşmasının yanında bu noktada antrenörün gözlemlerinin henüz en önemli bilgiyi sağladığı belirtilmekle birlikte, kendini bazı ortamlarda geri planda tutan ve gerçek performansını gösteremeyen bir sporcuya oranla normal değerlere sahip olan bir sporcu daha iyi performans gösterebilecektir. Bu durumda da unutulmaması gereken bu yaş grubu için testlerin tek başına bir şey ifade etmeyeceği, antrenörün gözleminin de objektif sonuçlar kadar önemli olduğu ifade edilmiştir..
Bayazıt (2006)	DENEYSEL	Araştırmaya, yaşları 11-14 arasında olan 36 eğitilebilir zihinsel engelli ile 8 normal eğitim alan öğrenci olmak üzere toplam 44 erkek öğrenci katılmıştır.	Zihinsel Engelli, Psikomotor Gelişim.	2	114	11	130	Eğlenceli atletizm antrenmanı sonrasında hem partnerli hem partnersiz grup istatistik anlamda gelişme gösterirken ($p < 0.01$; $p < 0.05$), kontrol grubunda gelişme olmamıştır ($p > 0.01$; $p > 0.05$). Motorbeceri davranış değişikliği, partnerle çalışan kaynaştırma grubunda daha fazla artış göstermiştir ($p < 0.01$; $p < 0.05$)
Coskunluk (1999)	İNCELEME	Türkiye Atletizm Federasyonunun idari ve Mali yapısı ile istatistik verileri ele alınmıştır.			372	11	151	Bu çalışmada Türkiye Atletizm Federasyonunun idari ve Mali yapısı ele alınmış, Federasyonun daha verimli çalışabilmesi açısından ilgili mevzuatlar incelenerek önerilerde bulunulmaya çalışılmıştır.

Haslofça (1998)	İNCELEME	Bu araştırma, var olan sorunları belirleyerek, ilköğretim okullarının yapısına uygun yeni bir atletizm yarışma ve antrenman programı model önerisi oluşturmak amacıyla yapıldı.	İlköğretim Okulları, Atletizm, Yarışma, Antrenman, Program Modeli	194	10	77	İlköğretim okullarında bulunan 7-15 yaş arasındaki çocukların, ders dışı spor etkinliklerinin gelişimlerine uygun olarak düzenlenmesi gerekli görülmektedir. Bu etkinlikler içerisinde temel spor dalı atletizm okul sporları arasında ön plana çıkarılmalıdır. İlköğretim okulları atletizm yarışmalarının günümüzdeki uygulama modeline baktığımızda, bazı dengesizliklerin olduğu görülmektedir. Bu amaçla, atletizmde söz sahibi bazı ülkelerin ilköğretim yaş gruplarına uyguladığı yarışma programları incelendi. Daha sonra İzmir'de yapılan ilköğretim okulları Atletizm Türkiye Birinciliği yarışmalarında bazı saha ölçümleri, gözlem ve anket uygulaması yapıldı. Bunun sonucunda, yarışmaların iki ayrı kategoride düzenlendiği ve birbirinden farklı gelişim çağında bulunan çocukların bir arada yarıştığı görüldü. Öğretmenlerin doğal olarak büyük yaşta öğrencileri tercih ettiği belirlendi. Özellikle 11-15 yaş programında yer alan baza branşların (200-400- 100m Engel ve 11 Om. Engel gibi) çocukların kapasitesinin üzerinde, yetişkinler düzeyinde olduğu görüldü. 400m koşusunda hem kızlarda, hem de erkeklerde ikinci 200m zamanlarının birinciye göre normelden çok farklı olduğu belirlendi. 100m. Engel ve 11 Om. Engel Koşusunda da engel aralığının normal ritimle koşulamadığı görüldü. Tüm bu değerlendirmelerden sonra, Türkiye'de ilköğretim	
Bacı (1996)	İNCELEME	Sportif organizasyonlarda görev alan 41 yönetici ile uygulama yapılan 2 uluslararası yarışmada yer alan 102 sporcuyla anket uygulanmış ve ayrıca 20 ülkenin atletizm federasyonları ve ilgili kuruluşlarına konuya ilişkin anket gönderilmiştir.				253	Elde edilen bulgulara, yöneticilerin sportif organizasyonların düzenlenmesinde %51.22 oranında hiç bir planlama tekniğinden yararlanmadıkları belirlenmiştir. Sporcu anketi bulgularından, uygulama yapılan yarışmalara ilişkin değerlendirmelerde, sporcuların yapılan düzenlemelere ait bir dizi sorun yaşadıkları gözlenmiştir. Elde edilen veriler ışığında, bu çalışmada, matris tipi organizasyon çerçevesinde oluşturulacak bir organizasyon komitesinin, proje yönetimi tekniklerinden yararlanılarak hazırlanacak planları hayata geçirmesiyle ve komiteler tarafından belirlenecek etkin bir izleme ve kontrol sistemi ile, düzenlenecek uluslararası yarışma organizasyonlarında daha başarılı olunabileceği önerilmektedir. Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde MINITAB istatistik programıyla, istatistik olarak yüzde dağılımları ve oranları arası fark değerlendirmesinde Z testi kullanılmıştır. Ayrıca proje ağlarının ve Gantt şemasının belirlenmesinde MS Project for Windows 4.0 paket programı kullanılmıştır	
Erdem (1992)	DENEYSEL	Araştırmayı gerçekleştirebilmek için 13 yaşında 25 kız öğrenciyi bu amaçla antrenman yaptırıldı.	Durarak uzun atlama - Durarak dikey sıçrama - Uzun atlama -	4	85	7	37	Bir grup öğrenciyi merdiven basamaklarında sıçrama antrenmanı yaptırılırken diğer gruba farklı sıçrama egzersizi yaptırıldı. Bu çalışmalar haftada 2 gün olmak üzere, 3 ay devam etti. Sıçrama performansının
Toker (1992)	DENEYSEL	Çalışma iki grup halinde 15 kız ve 15 erkek gönüllü öğrenci üzerinde yapılmıştır	General strength and endurance of st - rength. 1- Uludağ University Education Faculty Physical Education and Sport Department curriculum program. 2- Abdominal	257	14	31	Öğrencilerin genel kuvvetlerini ve kuvvet dayanıklılıklarını ölçecek veriler, bu antrenmana tabi tutulmadan önce ve antrenmandan sonra mekik, üst sırt ve pull-up testlerinde toplanmıştır. Bu çalışma sonucunda eğitim öncesi ve sonrası toplanan test sonuçlarının eşleştirilmiş t testi yapılarak istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür. (p{0<01.} Sonuç olarak Atletizm, Temel Cimnastik ve Hentbol derslerinde tekniklerin öğretimi için geçen süre nedeniyle öğrencinin genel kuvvet ve kuvvet dayanıklılığındaki ilerlemenin iyi olduğu söylenebilir	

Tablo 10'da, atletizm alanında 1992 ve sonrası yapılmış olan lisanüstü yayınlara ait doktora çalışmalarına ilişkin bilgilerin taranması sonucunda edinilen çalışmalara ait, uygulanan testler, veri toplama araçları, çalışma grubu ve sonuçlarına ilişkin çeşitli veriler yer almaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma, Türkiye'de atletizm konusunda yapılan lisansüstü tezlerin genel profilini belirlemeyi amaçlamıştır. İçerik çözümlemesinin ilk adımını oluşturan araştırma soruları, amaçsız uygulamaların önüne geçebilme kapsamında temel düzeyde literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Elde edilen literatür taraması sayesinde daha önce yapılan araştırmalar incelenmiştir. İçerik inceleme çalışmaları sayesinde araştırmacı, araştırmasında neyin araştırılmaya değer olduğuna ve bu bağlamda hangi soruların daha ilginç ve anlamlı olduğuna bizzat kendisi karar vermesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

“Atletizm” anahtar kelimesi ile yapılan arama sonucunda Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanından elde edilen bulgular neticesinde, Türkiye'de yazılmış olan ilk ve en eski sayılabilecek yüksek lisans tez çalışmasının 1989 yılına (Tablo 3), doktora tez çalışmasının ise 1992 yılına ait olduğu, en fazla yüksek lisans tez çalışmasının 2019_(n=6) yılında, en fazla doktora çalışmasının 1992_(n=2) ve 2009_(n=2) yıllarında yapıldığını ifade etmek mümkündür (Tablo 2). 1989-2023 yılları arasında yapılmış olan çalışmaların sadece 1 tanesi İngilizce olarak

yapılmış diğer tüm yüksek lisans ve doktora çalışmalarının Türkçe yazıldığı tespit edilmiştir (Tablo 5).

Atletizm konusunda en fazla tezin üretildiği üniversitelerin başında Gazi Üniversitesi (n=9), yüksek lisans 6 (%12,50) ve doktora 3 (%23,08) olmak üzere toplam 9 (%14,75), Marmara Üniversitesi (n=6) 6 (%9,84) ve Selçuk Üniversitesi (n=5), 5(%8,20) gelmektedir (Tablo 6).

Konu kapsamında yapılan lisansüstü çalışmalarda öğrencilere akademik danışmanlık sunan öğretim üyelerinin yardımcı doçent, doçent ve profesörler oluşturmaktadır. Tez danışmanlarının tez üretimine katkılarının tüm çalışmalara oranına bakıldığında, en yüksek katkıyı Doç. Dr. (n=18, %37,50) en az katkıyı Dr. Öğr. Üyesi (n=5, %8,20) tarafından sunulduğu sonucuna varılmıştır. (Tablo 7).

Çalışmada elde edilen veriler neticesinde araştırmacı yazarların cinsiyet dağılımında erkeklerin, doktora (n=9, %69,23) ve yüksek lisans (n=38, %79,17) düzeyinde yapılan çalışma sayısının kadınların yapmış olduğu doktora (n=4, %30,77) ve yüksek lisans (n=10, %20,83) sayısından daha fazla olduğu (Tablo 8), yapılan lisansüstü çalışmalara katkı sağlayan danışman cinsiyet dağılımında erkeklerin hem doktora (n=10, %76,92) hem de yüksek lisans (n=39, %81,25) düzeyinde atletizm alanına kadınlardan daha fazla katkı sağladığı sonucuna varılmıştır (Tablo 9). Yapılan çalışmalarda deneysel yöntemin yoğunlukla tercih edildiği gözlemlenmiştir (Tablo 10).

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezinde yer alan çalışmalardan elde edilen verilere göre toplam çalışmanın 61 taneyle sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Atletizm, diğer branşlarda yer alan çalışmalarla kıyaslandığında; Taekwondo (n=140), Jimnastik (n=105), Bisiklet (n=182), Yüzme (n=281), Boks (n=147), Karate (n=118), Güreş (n=311), Tenis (n=274), Basketbol (592), Futbol (n=1813), Voleybol (393), Hentbol (n=198), Kayak (n=111) vb gibi branşlarda yapılan çalışmaların gerisinde kalmış görünmektedir. Bu doğrultuda, spor disiplinlerinin temelini oluşturan atletizm konusunda yapılacak doktora ve yüksek lisans çalışmalarının araştırma sıklığının ve sayısının artırılmasının teşvik edilmesinin gerektiği ve yapılacak çalışmaların sıklığının artması yönünde yapılacak yönlendirmelerle elde edilecek sonuç ve bulguların atletizm alanında çalışma yapacak araştırmacılara, eğitimcilerine ve akademisyenlere rehberlik etmesi beklenmektedir (Yamaner, 2001). Yapılacak Tezlerin araştırma metodolojisi bölümüne daha fazla özen gösterilmesi ve akademik danışmanların süreci yakından takip etmeleri ile alana sağlanan katkının artacağı düşünülmektedir. Tezlerde yapılan içerik incelenmesi sonucunda bazı çalışmaların özet kısmında, analiz yöntemlerinin eksik olduğu, anahtar kelimelerin az olduğu tespit edilmiştir. Özet kısmında verilen bilgilerin araştırmacılar ve akademisyenler, için önemli olmaktadır. Özetle verilen bilgilerin gelecekte yapılacak çalışmalara yol gösterici olması beklenmektedir. Atletizm alanında geçmişten günümüze kullanılan araştırma konuları, yöntemler ve veri analiz yöntemlerinin bilinmesi sonraki çalışma yapacak araştırmacılar için büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, Türkiye veya dünya genelinde atletizm alanındaki araştırmalarının durumunu belirlemek amacıyla benzer çalışmaların sıklıkla gerçekleştirilmesi oldukça yararlı olduğu söylenebilir.

Yayın Etiği: Bu çalışmanın hazırlanma ve yazım sürecinde “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş olup; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Çıkar Çatışması: Çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Akgün N. (1989). *Egzersiz Fizyolojisi*. 3. baskı, 1. cilt, Gökçe Ofset Matbaacılık, Ankara;
- Balci, S., & Bekiroğlu, O. (2012). *İçerikten anlama giden bir tünel olarak içerik çözümlemesi: 2011 genel seçimleri'nde Ak Parti tv reklamları üzerine bir araştırma*. Özlem Güllüoğlu (Ed.) İletişim bilimlerinde araştırma yöntemleri: görsel metin çözümleme (s. 268-323). Ütopya Yayınevi.
- Balci, V. (1996). *Sportif organizasyonların düzenlenmesinde proje yönetimi tekniklerinin kullanımı*. Uluslararası bir atletizm pist yarışması örneği. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi.
- Bayazit, B. (2006). *Eğitilebilir zihinsel engelli çocuklarda eğlenceli atletizm antrenman programının psikomotor özelliklere etkisi*. Doktora Tezi. Kocaeli Üniversitesi.
- Berg, B. L. & Lune, H. (2015). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Çev. Hasan Aydın, Eğitim Kitabevi, Konya.
- Biçer, M. A. (2009). *Atletizmde müsabaka öncesi mistik geleneksel dini inanışlar ve rahatlama yöntemleri*. Ankara, Yenimahalle, Türkiye, 45.
- Calık, M. & Sözbilir, M. (2014). Parameters of content analysis. *Education and Science*, 39(174), 33-38. <https://doi.org/10.15390/EB.2014.3412>
- Coşkuntürk, O. S. (1999). *Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Atletizm Federasyonu nun mali ve idari yapısı*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi.
- Demirci A. (2013). *Atletizm Öğretimi*. 2. Basım, Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti., Ankara.
- Efek, E. (2021). *Atletizm sporunun stres atılabilirlik ve sportmenlik düzeyleriyle ilişkisi*. Doktora Tezi. Düzce Üniversitesi.
- Erden, S. (1992). *Atletizmde sıçrama performansının geliştirilmesinde merdiven çalışmalarının önemi*. Doktora Tezi. Uludağ Üniversitesi.
- Ertürk, S. (2010). *Üniversite atletizm takımına seçilen 18-22 yaş gurubu erkek öğrencilerin beslenme bilgi tutum ve alışkanlıklarının vücut bileşimleri ve hemoglobin düzeylerinin performanslarına etkisi üzerine bir araştırma*. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi.
- Haslofça, E. (1998). *İlköğretim okullarında uygulanabilecek atletizm yarışma ve antrenman programı model önerisi*. Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Haslofça, F. (2009). *İlköğretim okullarında ders içi ve ders dışı çocuk atletizmi uygulamalarının oluşturacağı motivasyonel iklimin hedef yönelimler üzerine etkisi*. Doktora Tezi. Ege Üniversitesi.
- İnce, M., Gül, H., & Bozyiğit, S. (2017). Türkiye’de turizm pazarlaması konusunda yazılan lisansüstü tezlerin içerik analizi yöntemiyle incelenmesi: 1990-2016. *Journal of Social Studies*. 6 (5), 113-130.
- İşler M. Okullarda Atletizm. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul; 1985.

- Karac, Y. (2017). *Sporcu eğitim merkezlerindeki atletizm branşı öğrenci-sporcuların başarı alguları ile spora katılım güdülerinin incelenmesi*. Doktora Tezi. Hitit Üniversitesi.
- Kuş M.(2000). İlköğretim Okullarında Atletizm Eğitimi. NÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Niğde.
- Kuş, M. (2000). *İlköğretim okullarında atletizm eğitimi*. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Niğde).
- Orhan, Ö. (2009). *Alt yapıya yönelik üç yıllık atletizm antrenmanlarının kız öğrencilerde bazı fiziksel ve fizyolojik parametrelere etkisi*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi.
- Özükan B. *Atletizm*. Boyut Yayıncılık ve Ticaret A.Ş., İstanbul; 2003.
- Pekel, H. A. (2007). *Atletizmde yetenek aramasına bağlı olarak 10-12 yaş grubu çocuklarda bazı değişkenler üzerinde normatif çalışma: Ankara ili örneği*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi.
- Selcuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M. & Du'ndar, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: içerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Sevim, O., & Özdemir-Eren, N. H.(2012). Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin başlıklarına ve özetlerine eleştirel bir bakış. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1(3), 174-186.
- Suri, H., & Clarke, D. (2009). Advancements in research synthesis methods: From a methodologically inclusive perspective. *Review of Educational Research*, 79(1), 395-430.
- Toker, H. F. (1992). *Atletizm temel cimmastik ve hentbol uygulamalarının kuvvet ve kuvvette devamlılığa etkisi üzerine bir araştırma*. Doktora Tezi. Uludağ Üniversitesi.
- Yapıcı, A. K. & Ersöz, A.(2003). Modern olimpiyat oyunlarında atletizm rekorlarını hazırlayan faktörler. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (8), <https://dergipark.org.tr/en/pub/dpusbe/issue/4750/65263>
- Yıldırım, T., & Şimşek, Ü. (2016). Sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin coğrafya alanına yönelik öz-veterliklerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (34), 43-49.
- Yamaner F. (2001). *Beden Eğitimi ve Sporda Temel İlkeler*. Ekin Kitapevi, Bursa; s: 5-11.
- Yurdadön, Ü. (2022). *Elit düzey atletizm sporcularında iletişim becerileri ve çoklu zeka alanlarının araştırılması*. Doktora Tezi. Hitit Üniversitesi.

EXTENDED SUMMARY

Research Problem: The research team of this study is compiling national postgraduate and master's theses published by querying the Higher Education Council Presidency's National Thesis Center database search engine using the keywords 'Athletics' within the scope of the research. This research forms a collection of national postgraduate and master's theses that were published by querying the National Thesis Center database search engine of the Higher Education Council Presidency, using the keywords "Athletics" within the scope of the research

Literature Review: Although running may come to mind when athletics is mentioned, it is actually a sport that encompasses many different disciplines. The main disciplines of athletics are generally categorized as 'Running, Throwing, Jumping, and Walking'. In addition to these, there are also

Multi-Events, Cross-Country Running (Cross), and Mountain and Trail Running, which are further divided into subcategories within their respective disciplines. Athletics, which is at the core of modern Olympics, holds a prominent position in the world of sports. It enhances the overall efficiency of the circulatory and respiratory systems' physiological characteristics. Additionally, it plays a crucial role in developing motor qualities such as strength, speed, endurance, agility, and skill. The diversity of disciplines for different attributes allows athletics to stand out in the Olympics. When examining the athletics discipline in the Olympic Games held between 1896 and 2000 and analyzing it with the technological advancements of the 20th century, it becomes evident that athletics is the most significant part of the Olympics. The aim of this analysis was to highlight that the Olympics, which have undergone a century of evolution, demonstrate that the ultimate summit sought by athletes, beyond the regularity, naturalness, and beauty of athletics, is not achieved in any individual sport (Biçer, 2009).

Methodology: In this study, a qualitative research approach has been adopted. In qualitative research, data is collected through observation, interviews, and documents (Berg and Lune, 2015). In the analysis of collected data, discourse analysis and document analysis techniques are also preferred, in addition to descriptive or content analysis techniques (Yıldırım and Şimşek, 2016). However, content analysis technique is used in this research. Content analyses are research syntheses that play a crucial role in the dissemination of research information and shaping further research, policies, practices, and public perceptions (Suri and Clarke, 2009). Content analysis can generally be categorized into three subheadings: meta-analysis, meta-synthesis (thematic content analysis), and descriptive content analysis (Calık and Sözbilir, 2014).

Research questions, which constitute the first step of content analysis, are important in order to prevent aimless practices. Therefore, the purpose of the analysis should be clearly stated. For this, a basic literature review needs to be conducted (Balci ve Bekiroğlu, 2012, 277). Through a literature review, previous studies are examined, making it easier to determine the research problem. Additionally, this process helps in formulating the research question. The researcher decides what is worth investigating in their study and which questions are more interesting and meaningful. It is important for the researcher to express their theoretical ideas on which their assumptions are based in a clear manner.

Result and Conclusions: This study aimed to determine the general profile of postgraduate theses conducted on athletics in Turkey. As the first step of content analysis, a basic literature review was conducted to prevent aimless practices. The literature review involved examining previous research. It is believed that content analysis studies will contribute to the researcher's ability to determine what is worth investigating in their study and which questions are more interesting and meaningful in that context.

According to the data obtained from the National Thesis Center of the Higher Education Council Presidency, a total of 61 studies were identified. Compared to studies in other disciplines, athletics appears to be lagging behind in terms of research frequency and quantity. For example, studies in

disciplines such as Taekwondo (n=140), Gymnastics (n=105), Cycling (n=182), Swimming (n=281), Boxing (n=147), Karate (n=118), Wrestling (n=311), Tennis (n=274), Basketball (592), Football (n=1813), Volleyball (393), Handball (n=198), Skiing (n=111), and so on have surpassed the number of studies conducted in athletics. In this regard, it is necessary to encourage an increase in the frequency and quantity of doctoral and master's studies on athletics, which constitute the foundation of sports disciplines. It is expected that the results and findings obtained through such studies, along with the guidance provided through directing and supervising the research process, will contribute to researchers, educators, and academics in the field of athletics (Yamaner, 2001).

It is believed that paying more attention to the research methodology section and closely monitoring the process by academic advisors will increase the contribution to the field. Through content analysis of the theses, it was observed that some studies lacked sufficient analysis methods and had few keywords in their abstract sections. The information provided in the abstract is important for researchers and academics. It is expected that the information provided in the abstract will guide future studies. Having knowledge about the research topics, methods, and data analysis methods used in athletics research from the past to the present is crucial for future researchers in the field. Therefore, conducting similar studies frequently to determine the state of athletics research in Turkey or worldwide is highly beneficial.